

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. gegužės 29 d. Nr. 21RE1- (AG1-97/09-2025)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (*toliau – Komisija*), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (posėdžio pirmininkė, pranešėja), Lionelos Gelmanienės ir Dariaus Saveikio,

sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei,

dalyvaujanti pareiškėjui Asmuo X,

trečiojo suinteresuoto asmens UAB X atstovei advokatei Asmuo X,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo Asmuo X patikslintą skundą atsakovei Kauno rajono savivaldybės administracijai dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos 2025-02-19 rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus, tretieji suinteresuoti asmenys mažoji bendrija X, uždaroji akcinė bendrovė X, uždaroji akcinė bendrovė X,

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas patikslintu skundu Komisijos prašo panaikinti Kauno rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Savivaldybė) 2025-02-19 raštą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Skundžiamas raštas) ir įpareigoti Savivaldybę iš naujo išnagrinėti Asmuo X kreipimąsi dėl projektinių pasiūlymų vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų (duomenys neskelbtini), statybos projekto viešinimo procedūros pažeidimų.

Pareiškėjas patikslintame skunde nurodo, kad atsakovė informavo, jog 2024-10-09 gavo prašymą Nr. (duomenys neskelbtini) (*toliau – Prašymas*) informuoti visuomenę apie parengtus projektinius pasiūlymus dėl vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų (duomenys neskelbtini), statybos projekto (*toliau – Projektas*). Projekto iniciatorius yra uždaroji akcinė bendrovė X, projekto organizatorius yra atsakovė, projekto užsakovas / statytojas – UAB X, o projekto rengėjas – mažoji bendrija X. Šis Prašymas buvo priimtas ir (duomenys neskelbtini) parengti projektiniai pasiūlymai paviešinti Kauno rajono savivaldybės internetinėje svetainėje *www.krs.lt* bei nurodyta, kad projektinių pasiūlymų svarstymo viešasis susirinkimas vyks (duomenys neskelbtini) 15.00 val. (duomenys neskelbtini) patalpose.

Pareiškėjas akcentuoja, kad vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymu Nr. D1-738 (*toliau – STR 1.04.04:2017*), 62 punktu, visuomenės atstovai iki viešo susirinkimo ir jo metu gali teikti pasiūlymus ir pastabas projektuotojui. Pareiškėjas yra vienas iš sklypo, besiribojančio su (duomenys neskelbtini) ir aukščiau paminėtu pristatomu Projektu, bendrasavininkų (sklypo kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini)). Asmeniškai dalyvavo (duomenys neskelbtini) 15.00 val. įvykusiame viešajame susirinkime, tačiau projektuotojo MB X atstovas Asmuo X kategoriškai atsisakė susirinkimo metu pateikti atsakymus į pareiškėjo pastabas bei užduotus klausimus dėl pristatytų projektinių pasiūlymų, ir visų susirinkimo dalyvių akivaizdoje pasiūlė pateikti visas pastabas ir klausimus raštu, persiunčiant dokumentus nurodytu el. pašto adresu.

Patikslintame skunde paaiškina, kad pareiškėjas išdėstė esmines pastabas projektiniams pasiūlymams: 1) nepateikta informacija, kokiais teisės aktais vadovaujantis dalis Projekto lietaus (paviršinių) nuotekų tinklų suprojektuoti pajungti į esamą lietaus šulinį, kuris priklauso lietaus nuotekų tinklams, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kuriems pagal galiojančią 2021-11-09 Kauno apylinkės teismo nutartį yra pritaikytos laikinos apsaugos priemonės. Šiuo metu, pareiškėjo pateiktą ieškinį, Kauno apylinkės teisme nagrinėjama civilinė byla dėl neteisėto šių tinklų įrengimo ir įregistravimo. Ieškinį patenkinus, šie tinklai bus panaikinti, todėl bylos nagrinėjimo metu negalimas bet kokių kitų tinklų prijungimas prie šių, kadangi tai gali sukelti neigiamas pasekmes ir nuostolius trečiosioms šalims; 2) projekte pateiktame brėžinyje pažymėta projektuojama buitinių nuotekų siurblynė. Vadovaujantis galiojančiu LR aplinkos ministro 2020-02-10 įsakymu Nr. D1-76 „Dėl vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, požeminio vandens vandenviečių, meteorologinių stebėjimo aikštelių, meteorologinių radiolokatorių, vandens matavimo stočių apsaugos zonų planų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 9.2.5 punktu nuotekų siurblinei privalo būti numatyta 10 m apsaugos zona aplink šių įrenginių išorines ribas. Tačiau projekto bendruose statinio rodikliuose išvardintuose inžineriniuose tinkluose nuotekų siurblynės nėra, tuo pačiu nenurodant ir jos tikslų apsaugos zonos ribų, taip pat aiškinamajame rašte informacija apie nuotekų siurblynės tikslios apsaugos zonos ribas nepateikta, projekto brėžinyje tikslios nuotekų siurblynės apsaugos zonos ribos (metrais) nepažymėtos. Iš pateiktame projekto brėžinyje nurodytų atskirų inžinerinių tinklų atkarpų ilgių galima teigti, kad nuotekų siurblynės apsaugos zonos riba (10 m) faktiškai patenka į besiribojantį sklypą, kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), kurio vienas iš bendrasavininkų yra pareiškėjas. Pažymi, kad šiuo atveju, sutikimo projekte nurodytiems darbams nėra davęs.

Akcentuoja, kad visi pareiškėjo viešo susirinkimo metu užduoti klausimai ir pastabos projektuotojo MB X atstovui (duomenys neskelbtini) buvo raštu pateikti 2024-11-04, projektuotojas raštu atsuntė laišką tik 2024-11-25. Pareiškėjas elektroniniu laišku 2024-11-25 atsiųsto rašto nelaiko oficialiu projektuotojo atsakymu į pateiktą 2024-11-04 raštą dėl šių priežasčių: 1) nenurodyta kokia įmonė / įstaiga jį siūnia, kokia data parengtas šis dokumentas, kokia šio dokumento paskirtis; 2) nenurodytas jį parengęs asmuo; 3) šis dokumentas nėra pasirašytas fiziniu ar elektroniniu parašu. Pažymi, kad šiame dokumente pateikta tikrovės neatitinkanti informacija: 6 punkte nurodyta, kad pasiūlymų iš viešojo susirinkimo dalyvių nebuvo; neteisingai nurodyta, kad skundas pateiktas praėjus 10 dienų po susirinkimo (susirinkimo data (duomenys neskelbtini), raštas pateiktas 2024-11-04).

Pažymi, kad iš Teritorijų planavimo ir statybos vartų svetainės gauta Viešo susirinkimo Nr. (duomenys neskelbtini) viešinimo ataskaita, kurioje taip pat pateikta tikrovės neatitinkanti informacija: 1 punkte nurodyta, kad nustatyti viešinimo procedūrų laikotarpiu gauti visuomenės atstovų, tame tarpe ir pareiškėjo, pasiūlymai ir į juos atsakyta. Ataskaitoje taip pat klaidingai nurodytas statytojas – nurodytas statytojas UAB X, o projekte statytoju nurodoma UAB X.

Pareiškėjo vertinimu, kad Projekto projektuotojas MB X ir Projekto iniciatorius UAB X sąmoningai ir tyčia vengia vykdyti STR 1.04.04:2017 numatytus įsipareigojimus, parengė, pasirašė ir pateikė į Teritorijų planavimo ir statybos vartų sistemą viešojo susirinkimo ataskaitą su tikrovės neatitinkančiais faktais, 2024-11-08 raštu pareiškėjas pateikė skundą Nr. (duomenys neskelbtini) šio projekto užsakovui / statytojui UAB (duomenys neskelbtini), tačiau atsakymo į skundą negavo iki šiol.

Nurodo, kad 2024-11-26 pareiškėjas pateikė skundą Nr. (duomenys neskelbtini) šio projekto organizatorei – Savivaldybei. Atsakymą į skundą gavo 2024-12-27, t. y. praleidus įstatymo nustatytą terminą. Šiame rašte atsisakyta nagrinėti ir vertinti pareiškėjo pateiktą informaciją, motyvuojant, kad su skundu nepateiktas šio skundo 4 punkte minimas MB X atsakymas. Pareiškėjo teigimu, tokio dokumento kaip priedo teikti nėra pagrindo, kadangi iš turinio neaiškus jo rengėjas, parengimo data, paskirtis, jis nėra pasirašytas.

Paaiškina, kad 2025-01-23 pareiškėjas pateikė raštą/atsakymą atsakovei, papildomai pridėdam prašomą MB X atsiųstą dokumentą. 2025-02-20 elektroniniu paštu iš atsakovės gautas atsakymas Nr. (duomenys neskelbtini), kuriame nuspręsta pareiškėjo skundo nenagrinėti,

motyvuojant tuo, kad pareiškėjo keliamais klausimais Kauno apylinkės teismo Kauno rūmuose yra nagrinėjama civilinė byla Nr. (duomenys neskelbtini) (b. l. 73-75).

Posėdžio metu pareiškėjas palaikė patikslinto skundo argumentus papildomai paaiškino, kad jis išnaudojo visą veiksmų seką gauti atsakymus viešinimo procese; kreipėsi į projektuotoją, tačiau atsakymo negavo; akcentavo viešinimo proceso pažeidimus. Paaiškino, kad Skundžiamame rašte nurodytas teismo sprendimas nėra susijęs su pareiškėjo 2025-01-03 rašte / atsakyme nurodytomis aplinkybėmis. Nestabdant Projekto viešinimo procedūrų, bus apsunkintas teismo sprendimo, priimto išnagrinėjus civilinę bylą (Kauno apylinkės teismo Kauno rūmų civilinė byla Nr. (duomenys neskelbtini), įvykdymas; ieškinio tenkinimo atveju, būtų pažeistos kitų asmenų teisės. Pareiškėjas siekė, kad Savivaldybė stabdytų viešinimo procedūras, kad būtų panaikinti Projekto pažeidimai, kad atsakingi asmenys pateiktų dokumentus. Nurodo, kad turėjo teisinį pagrindą teikti ne pasiūlymus, o pastabas.

Atsakovė Savivaldybė atsiliepiamu į pareiškėjo patikslintą skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į skundą nurodo, kad atsakovė gavo pareiškėjo raštą (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) „(duomenys neskelbtini)“ projektinių pasiūlymų viešinimo procedūros pažeidimo (toliau dokumente – projektas)“, kuriame buvo reikalaujama sustabdyti šio Projekto viešinimo procedūrą. Savivaldybė, atsakydama į pareiškėjo raštą (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)), pateikė pareiškėjui 2025-02-19 raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl projektinių pasiūlymų viešinimo procedūrų“, kuriame nurodė, kad pareiškėjo keliamais klausimais Kauno apylinkės teismo rūmuose yra nagrinėjama byla Nr. (duomenys neskelbtini). Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 11 str. 3 d. 4 p., paaiškėjęs, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismine tvarka institucija ar teismas, prašymas paliekamas nenagrinėtas.

Paaiškina, kad šios bylos ginčo objektas – Skundžiamas raštas, kuriuo Savivaldybė, įvertinusi tai, kad pareiškėjo keliamais klausimais Kauno apylinkės teismo rūmuose yra nagrinėjama civilinė byla Nr. (duomenys neskelbtini), vadovaudamasi VAI 11 str. 3 d. 4 p., pareiškėjo prašymą paliko nenagrinėtu.

Teigia, kad iš pareiškėjo patikslinto skundo nėra suprantama, kokių pagrindų Skundžiamas raštas turėtų būti panaikintas, ir kodėl jis pareiškėjo yra laikomas neteisėtu. Pareiškėjo patikslintame skunde nurodomos su projekto viešinimu susijusios aplinkybės, tačiau iš jų negalima suprasti, kaip jos yra susijusios su Savivaldybės Skundžiamu raštu ir tariamu jo neteisėtumu.

Cituoja, kad Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 str. 1 d. nurodyta, kad skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra 1) neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą. Savivaldybės įsitikinimu, pareiškėjas neįrodė nė vieno iš ABTĮ 91 str. 1 d. nurodytų pagrindų, todėl Skundžiamo rašto nėra pagrindo panaikinti, atitinkamai nėra pagrindo tenkinti išvestinį reikalavimą dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.

Pažymi, kad Kauno apylinkės teisme pagal pareiškėjo ieškinį atsakovams Savivaldybei, statytojui UAB X ir projektuotojui Asmuo X nuo 2021 m. yra nagrinėjama civilinė byla Nr. (duomenys neskelbtini), kurioje pareiškėjas (civilinėje byloje – ieškovas) yra pareiškęs šiuos reikalavimus atsakovams Savivaldybei (statybos leidimą išdavusiai institucijai), UAB X (statytojui) ir Asmuo X (projektuotojui): 1) panaikinti (duomenys neskelbtini) Kauno rajono savivaldybės administracijos išduotą statybą leidžiantį dokumentą Nr. (duomenys neskelbtini), pripažįstant kaltais dėl jo išdavimo atsakovą UAB X, atsakovę Kauno rajono savivaldybės administraciją ir atsakovą Asmuo X; 2) panaikinti (duomenys neskelbtini) deklaraciją apie statybos užbaigimą/paskirties pakeitimą Nr. 1, kurios pagrindu Nekilnojamojo turto registre registruoti buitinių nuotekų tinklai, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini); 3) panaikinti (duomenys neskelbtini) deklaraciją apie statybos užbaigimą/paskirties pakeitimą Nr. (duomenys neskelbtini), kurios pagrindu Nekilnojamojo turto

registre registruoti vandentiekio tinklai, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), ir lietaus nuotekų tinklai, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini); 4) panaikinus (duomenys neskelbtini) Kauno rajono savivaldybės administracijos išduotą statybą leidžiantį dokumentą Nr. (duomenys neskelbtini) ir jo pagrindu išduotas deklaracijas apie statybos užbaigimą, išspręsti statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimo klausimą (išvestiniai reikalavimai): 4.1) įpareigoti UAB X per 4 mėnesius nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos savo lėšomis (50 proc. lėšų), Kauno rajono savivaldybės administracijos lėšomis (30 proc. lėšų) ir Asmuo X lėšomis (20 proc. lėšų) pašalinti vandentiekio tinklus, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklus, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), buitinių nuotekų tinklus, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), sutvarkyti statybvieta ir atstatyti ieškovų ir trečiųjų asmenų žemės sklypo, adresu: (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), būklę į buvusią prieš neteisėtas statybas – užpilti augalinį gruntą ir užsėti žole; 4.2) per nustatytą 4 mėnesių terminą nepašalinus vandentiekio tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), buitinių nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), nesutvarkius statybvieta ir neatstačius žemės sklypo būklės į buvusią prieš neteisėtas statybas (neužpylus augalinio grunto ir neužsodinus žole), suteikti teisę Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos atlikti šiuos veiksmus, išieškant patirtas išlaidas iš atsakovių UAB X (50 proc. išlaidų), Kauno rajono savivaldybės administracijos (30 proc. išlaidų) ir atsakovo Asmuo X (20 proc. išlaidų); 5) įpareigoti UAB X per 4 mėnesius žemės sklype, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), esančiame (duomenys neskelbtini), pašalinti savavališkai suformuotą kelią ir atstatyti žemės sklypo būklę į buvusią prieš šio kelio suformavimą - išpilti augalinį gruntą ir užsėti žole. Kauno apylinkės teismas 2021-11-09 nutartimi civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) (dabartinis bylos Nr. (duomenys neskelbtini)), nutarė tenkinti ieškovo Asmuo X prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo: taikyti laikinąją apsaugos priemonę – įrašą viešajame registre dėl nuosavybės perleidimo draudimo atsakovei UAB X, nuosavybės teise priklausančių buitinių nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), vandentiekio tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančių (duomenys neskelbtini) teritorijoje.

Nurodo, kad Savivaldybė iš pareiškėjo patikslinto skundo turinio spėja, kad pareiškėjo manymu, vykdoma projekto viešinimo procedūra galimai pažeidžia nurodytas teismo pritaikytas laikinasias apsaugos priemones. Jeigu Savivaldybės spėjimas dėl pareiškėjo argumentų turinio yra pagrįstas, tai pažymi, kad Kauno apylinkės teismo 2021-11-09 nutartimi civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) (dabartinis bylos Nr. (duomenys neskelbtini)) pritaikytų laikinųjų apsaugos priemonių mastas ir apimtis yra susijusi tik su draudimu UAB X perleisti nuosavybės teises į inžinerinius tinklus. Tai reiškia, kad projekto viešinimo procedūrų vykdymas Kauno apylinkės teismo 2021-11-09 nutartimi pritaikytų laikinųjų apsaugos priemonių nepažeidžia ir pažeisti negali.

Nurodo, kad, kaip matyti iš išdėstytų aplinkybių, minėtoje civilinėje byloje tarp Asmuo X, atsakovų Savivaldybės, UAB X, Asmuo X ir kitų trečiųjų asmenų (kai kurie iš jų pripažinti atsakovais pagal patikslintą priešieškinį) yra nagrinėjamas ginčas dėl pareiškėjo patikslintame skunde Komisijai nurodytų klausimų. Teigia, kad Savivaldybė Skundžiamame rašte pagrįstai vadovavosi VAĮ 11 str. 3 d. 4 p. ir pareiškėjo skundą paliko nenagrinėtu (b. l. 90-96).

Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB X atsiliepimu į pareiškėjo patikslintą skundą prašo jį atmesti

Atsiliepime į skundą nurodo, kad į Komisiją kreiptis turi teisę asmenys, kurie mano, kad jų teisės yra pažeistos (Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymas (*toliau – IAGNTĮ 6 str.*)). Skundžiamas raštas neturi jokios įtakos pareiškėjo teisėms ir interesams, nesukelia teisinių pasekmių. Konkretaus administracinio akto tiesiog neatitikimas formalumams ar įstatymams yra laikomas viešojo intereso pažeidimu, tačiau viešąjį interesą gina prokuroras, o ne privatus asmuo, dėl ko, privatus asmuo, jei konkretus administracinis aktas nepažeidžia jo interesų, negali kreiptis į Komisiją ar/ir į teismą tik tuo pagrindu, kad pažeisti teisės aktai, nes tai būtų laikoma viešojo

intereso gynimu. Trečiojo suinteresuoto asmens nuomone, pareiškėjas skunde neįrodė kaip konkrečiai Skundžiamas raštas pažeidžia pareiškėjo teises ir interesus.

Pasisakydama dėl viešo susirinkimo procedūros ir projektuotojo atsakymo įforminimo nurodo kad projektinių pasiūlymų dėl „(duomenys neskelbtini)“, viešas susirinkimas (duomenys neskelbtini) [Komisijos pastaba: posėdžio metu advokatė patikslino – (duomenys neskelbtini)] įvyko sutinkamai su teisės aktų reikalavimais, jokių pažeidimų nustatyta nebuvo. Byloje nėra ginčo dėl aplinkybės, kad pareiškėjas iki viešo susirinkimo ir jo metu nepateikė jokių pasiūlymų projektuotojui. Pareiškėjas tik po viešo susirinkimo pareiškė raštu pastabas projektiniams pasiūlymams, pareiškė reikalavimus projektuotojui. Aptarta situacija lemia, kad pareiškėjas savo pastabas pateikė projektuotojui nesavalaikiai.

Paaiškina, kad STR „Statinio projektavimas, statinio projekto ekspertizė“ 65 p. numatyta, kad projektuotojas nagrinėja gautus pasiūlymus: „65. Projektuotojas, po viešo susirinkimo per 5 darbo dienas išnagrinėjęs visus (iki viešo susirinkimo ir viešame susirinkime) gautus visuomenės atstovų pasiūlymus, juos priima arba motyvuotai atmeta; patikslina (jei reikia) projektinius pasiūlymus; parengia projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaitą (toliau šiame skyriuje – ataskaita), kurioje aprašo projektinių pasiūlymų viešo svarstymo eigą, pateikia motyvuotus paaiškinimus, kaip atsižvelgta į visuomenės atstovų pasiūlymus; prideda priedus (stendo nuotrauką (kai jis buvo įrengtas), registruotų laiškų kopijas, visuomenės atstovų pateiktų pasiūlymų kopijas, viešo susirinkimo protokolą (protokolus) su jo (jų) priedais, kitą su visuomenės informavimu ir dalyvavimu susijusią medžiagą). Pasiūlymus pateikusiems visuomenės atstovams projektuotojas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po viešo susirinkimo atsako raštu. Atmesdamas pasiūlymą, projektuotojas nurodo pasiūlymo atmetimo motyvus.“

Nurodo, kad aptartas teisės aktas nenumato projektuotojui pareigos nagrinėti ir atsižvelgti į pateiktus samprotavimus, teiginius, pastabas, prielaidas, reikalavimus ir pan., kurie savo turiniu neatitinka pasiūlymo sąvokos ir pagal savo turinį ir esmę tokiu negali būti laikomi. Nepriklausomai nuo aplinkybės, kad pareiškėjas iki viešo susirinkimo ir viešo susirinkimo metu nepateikė jokių pasiūlymų, o viešo susirinkimo metu tik uždavė klausimus ir pareiškė pastabas projektiniams pasiūlymams žodžiu, projektuotojas į jas atsakė žodžiu susirinkimo metu. Nepriklausomai nuo aplinkybės, kad aptartas teisės aktas nenumato projektuotojui pareigos svarstyti pasiūlymų, kurie pateikti po viešo susirinkimo, projektuotojas atsakė pareiškėjui į jo, po viešo susirinkimo pateiktus klausimus ir reikalavimus. Pareiškėjo pastabos ir reikalavimai, savo turiniu negalėjo būti laikytini pasiūlymais projektiniams pasiūlymams, dėl ko projektuotojui jie nebuvo privalomi. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas nepareiškė pasiūlymų, projektuotojas geranoriškai atsakė į pareiškėjo iškeltus klausimus. Pareiškėjo reikalavimai, kurie nesusiję su projektiniais pasiūlymais ir nėra pagrįsti (tokių reikalavimų reiškinimas ir tenkinimas nėra numatytas teisės aktuose) – buvo projektuotojo motyvuotai atmetti.

Atkreipia dėmesį, kad skunde pareiškėjas taip pat akcentuoja aplinkybę, kad projektuotojo pateiktas atsakymas neatitiko pareiškėjo pageidavimų jo įforminimui. Jokių teisės aktų, aktualios teismų praktikos, kuria grįstų savo poziciją, pareiškėjas nepateikė.

Pažymi, kad STR „Statinio projektavimas, statinio projekto ekspertizė“ nenumato jokių reikalavimų projektuotojo atsakymo įforminimui. Byloje nėra ginčo, kad pareiškėjas kreipėsi į projektuotoją elektroniniu paštu, kas lemia, jog pareiškėjui buvo žinomas projektuotojo elektroninio pašto adresas, šiuo adresu jis išsiuntė savo elektroninį laišką. Pareiškėjas gavo projektuotojo atsakymą elektroniniu paštu, iš to paties elektroninio pašto adreso, kuriuo siuntė savo užklausą (iš kurio galima nustatyti siuntėją) ir kuriame pateikti atsakymai į pareiškėjo užduotus klausimus ir reikalavimus. Tokiu būdu, projektuotojo atsakymas Pareiškėjui, pateiktas el. paštu, laikytinas tinkamu atsakymu.

Posėdžio metu trečiojo suinteresuoto asmens UAB X atstovė palaikė argumentus, išdėstytus atsiliepime į skundą ir papildomai akcentavo, kad Skundžiamas raštas pareiškėjui nesukuria teisinių pasekmių, juo nenustatomi jokie įpareigojimai pareiškėjui; pažymėjo, kad praleistas terminas skūsti Projekto viešinimo procedūrą; nurodė, kad pareiškėjas teikė pastabas, o pagal teisinį reguliavimą, visuomenės atstovams privalu atsakyti į pasiūlymus, o ne pastabas. Advokatės vertinimu,

Skundžiamas raštas nepažeidžia pareiškėjo teisių; pareiškėjas nenurodė, kokius teisės aktus pažeidė Savivaldybė; pareiškėjas nelaikytinas visuomenės atstovu. Akcentavo, kad Projektu nebuvo pažeistos teismo taikytos laikinosios apsaugos priemonės.

Tretieji suinteresuoti asmenys MB X, UAB X atsiliepimų į pareiškėjo patikslintą skundą nepateikė.

Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas skundu Komisijai buvo suformulavęs daugiau reikalavimų, tačiau Komisijos narės 2025-03-24 sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) (AG1-97/09-2025) juos atsisakyta priimti, t. y. atsisakyta priimti pareiškėjo skundo dalį dėl reikalavimo įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administraciją išnagrinėti Asmuo X (duomenys neskelbtini) pateiktą skundą, kaip pateiktą praleidus skundo padavimo administracinių ginčų komisijai terminą. Taip pat atsisakyta priimti skundo dalį dėl reikalavimų „3) *įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administraciją nedelsiant sustabdyti vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų* (duomenys neskelbtini), *statybos projekto eigą ir statybos leidimo išdavimą dėl projekto neatitikimo galiojantiems teisės aktams bei šiurkščių projektinių pasiūlymų viešinimo procedūrų pažeidimų; 4) įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administraciją tuo atveju, jeigu šiam projektui statybos leidimas jau išduotas, sustabdyti statybos leidimo galiojimą.*“ kaip nepriskirtinus Komisijos kompetencijai. Tad ši byla nagrinėjama tik priimtų patikslinto skundo reikalavimų apimtyje; taip pat pareiškėjo skundo ir patikslinto skundo pagrindas vertintinas tiek, kiek tai susijęs su priimtais reikalavimais.

Skundas tenkintinas

Byloje ginčas kilo dėl Skundžiamo rašto teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad 2024-11-04 pareiškėjas kreipėsi į MB X su pastabomis dėl „(duomenys neskelbtini)“ projektinių pasiūlymų. Šiomis pastabomis pareiškėjas: 1) reikalavo pateikti informaciją apie tikslią Projekto projektinių pasiūlymų dokumentų apimtį; 2) reikalavo pateikti pareiškėjui, visuomenei susipažinimui visus su Projektu susijusius nepateiktus dokumentus; 3) reikalavo pateikti informaciją, kokiais teisės aktais vadovaujantis yra ignoruojama 2021-11-09 Kauno apylinkės teismo nutartis; 4) reikalavo pateikti besiribojančio sklypo, kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), savininkų sutikimus dėl nuotekų siurblynės įrengimo; 5) reikalavo pateikti besiribojančio sklypo, kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), savininkų sutikimus dėl lietaus tinklų įrengimo atkarpoje (duomenys neskelbtini); 6) reikalavo pateikti besiribojančio sklypo, kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), savininkų sutikimus dėl lietaus tinklų įrengimo atkarpoje (duomenys neskelbtini); 7) reikalavo pateikti Kauno raj. Nacionalinės žemės tarnybos sutikimą tiesti antžemines ir požemines komunikacijas; 8) reikalavo pateikti galiojančias patvirtintas vandentiekio, buitinių nuotekų ir lietaus nuotekų tinklų prisijungimo sąlygas; 9) atkreipė dėmesį, kad neįgyvendino reikalavimų: iš pateiktos dokumentacijos neaišku prie kurių esamų tinklų bus prijungti suprojektuoti vandentiekio ir buitinių atliekų nuotekų tinklai. Reikalavo pateikti informaciją tuo atveju, jeigu jungiamasi prie privačių tinklų, esančių (duomenys neskelbtini), pateikti šių tinklų savininko sutikimą. Tuo atveju, jeigu jungiamasi prie (duomenys neskelbtini), esančių tinklų, prašė pateikti ataskaitos UAB „X“ kopiją apie esamų tinklų tyrinėjimą ir skaičiavimus apie gretutinių sklypų surenkamų lietaus nuotekų kiekius ir jų įtaką projektuojamiems vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų tinklams. Taip pat pateikti visą dokumentaciją apie suformuotus ir įregistruotus servitutus ir specialiąsias žemės naudojimo sąlygas privačioje ir/ar valstybinėje žemėje, kuri patenka į projekto apimtį (b. l. 45, 46).

Iš pateikto elektroninio laiško ir jo priedo matyti, kad pateikta medžiaga „Aptarti klausimai viešo susirinkimo klausimai“ ir atsakymas į skundą, kuriame nurodyta, kad vadovaujantis STR „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 65 p., nagrinėjami tie pasiūlymai, kurie pateikti iki viešo susirinkimo ir viešame susirinkime. Į viešame susirinkime žodžiu užduotus klausimus buvo atsakyta. Akcentavo, kad pareiškėjas pateikė skundą nesavalaikiai. Atsakė į pareiškėjo pateiktus klausimus: 1. PDF failas pridėtas, jame matosi visa informacija. Reikalavimas atmetamas, nes informacija buvo pateikta; 2. klausimas nekonkretus, viešinimo failai buvo pateikti pagal procedūras,

viešai galėjo susipažinti visi asmenys; 3. klausimas buvo aptartas viešo susirinkimo metu. Pasiūlymo dėl šio klausimo nebuvo gauta; 4. klausimas pateiktas nesavalaikiai. Informavo, kad apsaugos zonos nustatomos pagal normatyvinius reikalavimus; 5. klausimas pateiktas nesavalaikiai. Informavo, kad apsaugos zonos nustatomos pagal normatyvinius reikalavimus; 6. klausimas pateiktas nesavalaikiai. Pateikti šios informacijos neturi teisinio pagrindo, reikalavimas atmetamas; 7. klausimas pateiktas nesavalaikiai, reikalavimas atmetamas; 8. klausimas pateiktas nesavalaikiai. Pateikti šios informacijos neturi teisinio pagrindo, reikalavimas atmetamas; 9. klausimas pateiktas nesavalaikiai. Pateikti šios informacijos neturi teisinio pagrindo, reikalavimas atmetamas; 9.1. PDF failas pridėtas; 9.2. klausimas pateiktas nesavalaikiai. Pateikti šios informacijos neturi teisinio pagrindo, reikalavimas atmetamas (b. l. 47-50).

2024-11-08 pareiškėjas skundu kreipėsi į UAB „X“. Skunde nurodė, kad reikalauja nedelsiant sustabdyti Projekto viešinimo procedūrą, kadangi nėra pateikti motyvuoti atsakymai į šiame rašte pateiktas pastabas ir klausimus, juos pagrindžiant galiojančiais teisės aktais ir nepateikti visi būtini, bet prie projektinių pasiūlymų dokumentacijos nepateikti dokumentai. Taip pat reikalavo pateikti tuos pačius duomenis, kurie išdėstyti pareiškėjo 2024-11-06 pateiktose MB „X“ pastabose dėl „(duomenys neskelbtini)“ projektinių pasiūlymų (b. l. 51-52).

Pareiškėjas 2024-11-26 Skundu „(duomenys neskelbtini)“ projektinių pasiūlymų viešinimo procedūros pažeidimo“ kreipėsi į atsakovę. Skunde nurodė, jog skundžia neteisėtus MB „X“ veiksmus – per 5 darbo dienas nuo viešo susirinkimo dienos neatsakė į pareiškėjo, projekto viešinimo visuomenei susirinkimo metu, išsakytas ir po susirinkimo ((duomenys neskelbtini)) raštus pateiktas pastabas. Nurodė, kad (duomenys neskelbtini) 15:00 val. asmeniškai dalyvavo numatytame projektinių pasiūlymų svarstymo viešame susirinkime, tačiau projektuotojo MB „X“ atstovas Asmuo X kategoriškai atsisakė viešo susirinkimo metu pateikti atsakymus į pareiškėjo klausimus ir pastabas, ir visų susirinkimo dalyvių akivaizdoje pasiūlė pateikti visas pastabas ir klausimus raštu. Visi pareiškėjo viešojo susirinkimo metu užduoti klausimai ir pastabos MB „X“ atstovui raštu buvo pateikti 2024-11-04. Pareiškėjui susisiekus telefonu, gavo patvirtinimą, kad tą pačią dieną gaus atsakymą raštu. Antrą kartą susisiekus telefonu 2024-11-06 09:01 val. vėl gavo pažadą, kad pusvalandžio laikotarpyje gaus atsakymą, tačiau atsakymą gavo tik 2024-11-25 elektroniniu paštu atsiųstu dokumentu.

Pabrėžė, kad atsiųstas dokumentas neturi jokios juridinės galios, kadangi nenurodyta: kieno vardu jis parengtas, kokia jo paskirtis, kas atsakingas už jo parengimą ir nėra jį parengusio atsakingo asmens parašo. Taip pat tame dokumente pateikta tikrovės neatitinkanti informacija apie (duomenys neskelbtini) vykusio viešojo susirinkimo eigą.

Reikalavo nedelsiant sustabdyti šio projekto viešinimo procedūrą, kadangi yra pažeista viešinimo procedūros eiga – teisės aktais numatytais terminais nepateikti motyvuoti atsakymai į nurodytas pastabas ir klausimus, juos pagrindžiant galiojančiais teisės aktais ir nepateikti visi būtini, bet prie projektinių pasiūlymų dokumentacijos nepateikti dokumentai (b. l. 53).

Atsakovė raštu „Dėl projektinių pasiūlymų viešinimo procedūrų“ informavo, kad (duomenys neskelbtini) gautas prašymas Nr. (duomenys neskelbtini) informuoti visuomenę apie Projektą. Prašymas pavišinti projektinius pasiūlymus skelbiamas informacinėje sistemoje „Infostatyba“.

Nurodė, kad viešasis susirinkimas įvyko (duomenys neskelbtini). Vadovaujantis STR 1.04.04.2017 (galiojusi suvestinė redakcija 2024-04-11 – 2024-10-31) VIII skyriaus 62 p., visuomenės atstovai teikia pasiūlymus projektuotojui, o vadovaujantis to paties STR 1.04.04.2017 65 p., pasiūlymus pateikusiems visuomenės atstovams projektuotojas ne vėliau kaip per 5 d. d. po viešo susirinkimo atsako raštu. Atkreipė dėmesį, jog pareiškėjas nepridėjo 2024-11-25 iš projektuotojo MB „X“ gauto atsakymo, todėl atsakovė neturi galimybės vertinti pareiškėjo teiginių. Nurodė, kad vadovaujantis STR 1.04.04.2017 62 p., projektiniai pasiūlymai, gavus statytojo prašymą nutraukti visuomenės susipažinimo su projektiniais pasiūlymais procedūras, neviešinami. Iš statytojo UAB „X“ toks prašymas nebuvo gautas, todėl projektinių pasiūlymų viešinimo procedūra negalėjo būti nutraukiama (b. l. 54, 55).

Pareiškėjas atsakovei apteikė 2025-01-23 raštą „X“ projektinių pasiūlymų viešinimo procedūros pažeidimo“, kuriame pažymėjo, kad atsakovės 2024-12-27 atsiųstas raštas Nr. (duomenys

neskelbtini) parengtas nesilaikant VAI 10 str. 4 p. nurodyto termino; atsižvelgęs į 2024-12-27 rašte Nr. (duomenys neskelbtini) pateiktą pastabą, pateikė projektuotojo atsakymą.

Iš esmės 2025-01-23 rašte „(duomenys neskelbtini)“ projektinių pasiūlymų viešinimo procedūros pažeidimo“ išdėstė tas pačias aplinkybes kaip ir 2024-11-26 Skunde, be to pažymėjo, kad projektas parengtas ignoruojant galiojančią 2021-11-09 Kauno apylinkės teismo nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo lietaus nuotekų tinklams, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini). Prie šių tinklų, pagal pateiktą projekto brėžinį, numatyta prijungti suprojektuotus (duomenys neskelbtini). lietaus (paviršinių) nuotekų tinklus (b. l. 56, 57).

Atsakovė pareiškėjui atsakė Skundžiamu raštu, kuriame nurodė, kad atsakovė gavo pareiškėjo raštą (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)), kuriame reikalaujama stabdyti šio projekto viešinimo procedūrą. Nurodė, kad pareiškėjo keliamais klausimais Kauno apylinkės teismo rūmuose yra nagrinėjama byla Nr. (duomenys neskelbtini), todėl vadovaujantis VAI 11 str. 3 d. 4 p., paaiškėjęs, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismine tvarka institucija ar teismas, prašymas paliekamas nenagrinėtas (b. l. 58).

Iš Kauno apylinkės teismo 2021-11-09 nutarties civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) matyti, kad ieškovas (šiuo atveju – pareiškėjas) 2021-10-28 prašymu ieškinio reikalavimų užtikrinimui prašė taikyti laikinąsias apsaugos priemones – įrašą viešame registre, draudžiantį UAB „X“ perleisti buitinių nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), vandentiekio tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), nuosavybės teisę kitiems asmenims. Prašymas tenkintas ir laikinosios priemonės pritaikytos – įrašas viešajame registre dėl nuosavybės perleidimo draudimo atsakovei UAB „X“, nuosavybės teise priklausančių buitinių nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), vandentiekio tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančių (duomenys neskelbtini) teritorijoje (b. l. 97-99).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAI, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės).

Teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą garantuoja VAI 1 straipsnis. Šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad visi viešojo administravimo subjektai: 1) teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją; 2) konsultuoja asmenis viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais ir kt. VAI 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles, t. y. Prašymų nagrinėjimo taisykles.

Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 p. įtvirtinta, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 1) į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 2) į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 3) į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 str. nustatyta tvarka; 4) į prašymą, nenurodytą Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45 punkto 1–4 papunkčiai). Pagal VAI 10 str. 5 d. nuostatas, individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą.

Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 29 p. nurodyta, kad prašymai ir skundai gali būti nenagrinėjami VAI 11 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais, taip pat kituose įstatymuose nustatytais pagrindais. Pagal VAI 11 str. 3 d. 4 d. nuostatas, prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas.

Atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, todėl ginčo teisiniams santykiams pirmiausiai taikomas VAĮ, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės.

Visų pirma, pažymima, kad Komisijoje nagrinėjamos bylos ribas apibrėžia suinteresuoto asmens kreipimasis dėl tam tikro sprendimo priėmimo ir viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas ar atlikti veiksmai. Komisija sprendžia dėl administracinio sprendimo ar veiksmų teisėtumo atsižvelgdama į tai, *koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokį sprendimą turėjo teisę priimti institucija nagrinėdama jai paduotą prašymą*, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės. Pagal suformuotą LVAT praktiką, administracinis teismas (pagal analogiją – Komisija) neturi kompetencijos išspręsti klausimą, kuris nebuvo išnagrinėtas institucijoje, arba priimti administracinį sprendimą, nes byloje yra tikrinamas tik viešojo administravimo subjekto sprendimo, veiksmų ar neveikimo teisėtumas, t. y. vykdoma viešojo administravimo subjekto kontrolė (ABTĮ 3 str.) (LVAT 2018-10-15 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-704-602/2018).

Kaip byloje nustatyta, pareiškėjas atsakovei pateikė 2024-11-26 skundą, į kurį Savivaldybė atsakė 2024-12-27 raštu Nr. (duomenys neskelbtini). Byloje nėra duomenų, kad šį atsakovės raštą pareiškėjas būtų apskundęs ikiteismine ginčo nagrinėjimo tvarka ar teismui.

Pareiškėjas 2025-01-23 pateikė raštą (jame nurodoma, kad juo yra atsakoma į Savivaldybės 2024-12-27 raštą Nr. (duomenys neskelbtini)), kuriame atsakovei suformulavo konkretų reikalavimą: *„nedelsiant sustabdyti šio projekto viešinimo procedūrą, kadangi buvo pažeista viešinimo procedūros eiga – teisės aktais numatytais terminais nepateikti motyvuoti atsakymai į laiku pateiktas pastabas ir klausimus, juos pagrindžiant galiojančiais teisės aktais, nepateikti visi būtini, bet prie projektinių pasiūlymų dokumentacijos nepateikti dokumentai, projektinėje medžiagoje nustatyti grubūs galiojančių LR teisės aktų pažeidimai“*.

Reikalavimas Savivaldybei buvo grindžiamas šiomis esminėmis aplinkybėmis: 1) pareiškėjas (duomenys neskelbtini) 15.00 val. dalyvavo numatytaame projektinių pasiūlymų svarstymo viešame susirinkime, tačiau projektuotojo MB „X“ atstovas atsisakė viešo susirinkimo metu pateikti atsakymus į pareiškėjo klausimus ir pastabas ir susirinkimo dalyvių akivaizdoje pasiūlė pateikti visas pastabas ir klausimus raštu (aplinkybę patvirtina viešojo susirinkimo įrašas); 2) pareiškėjo viešojo susirinkimo metu užduoti klausimai ir pastabos MB „X“ atstovui raštu buvo pateikti 2024-11-04; pareiškėjui susisiekus telefonu, buvo informuojama, kad atsakymą raštu gaus tą pačią dieną, tačiau atsakymą gavo tik 2024-11-25 elektroniniu paštu atsiųstu dokumentu; 3) Projektas parengtas ignoruojant teismo sprendimu taikytas laikinąsias apsaugos priemones; 4) prie lietaus nuotekų tinklų pagal projekto brėžinį, numatyta prisijungti suprojektuotus (duomenys neskelbtini), lietaus (paviršinių) nuotekų tinklus, į (duomenys neskelbtini) sankryžoje esamą lietaus šulinį; 5) Savivaldybė informuota apie teismo nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Pareiškėjas paaiškino, kodėl, jo vertinimu, 2024-11-25 atsiųstas dokumentas neturi teisinės galios, be to, jame pateikta tikrovės neatitinkanti informacija apie (duomenys neskelbtini) vykusio viešojo susirinkimo eigą.

Atsakovė Skundžiamu raštu atsisakė nagrinėti pareiškėjo prašymą VAĮ 11 str. 3 d. 4 p. pagrindu. Pareiškėjo prašymas paliktas nenagrinėtu, šį sprendimą pagrindžiant vienintele aplinkybe - pareiškėjo keliamais klausimais Kauno apylinkės teismo Kauno rūmuose nagrinėjama civilinė byla Nr. (duomenys neskelbtini). Skundžiamame rašte nepasisakyta dėl jokių kitų aplinkybių, nepateiktas VAĮ 11 str. 3 d. 4 p. taikymo pagrindimas.

Neabejotinai viešojo administravimo subjekto finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, skirti įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti, turi būti naudojami efektyviai, racionaliai, todėl įstatymų leidėjas nustatė sąlygas, kada skundas gali būti nenagrinėjamas. Tačiau asmenų prašymą palikti nenagrinėtu viešojo administravimo subjektas gali tik išimtiniais atvejais, nustatęs, kad tam yra pakankamas teisinis ir faktinis pagrindas, bei tokį pagrindimą aiškiai įvardinti administraciniame sprendime.

Kaip minėta, atsakovė, atsisakydama nagrinėti pareiškėjo Skundą, Skundžiamame sprendime nurodė tik vieną teisinį pagrindą, t. y. VAĮ 11 str. 3 d. 4 p. (ginčas nagrinėjamas teisme).

Tam, kad Savivaldybė turėtų galimybę taikyti VAI 11 str. 3 d. 4 p. ir jo pagrindu neatlikti tyrimo bei pareiškėjo prašymą (rašta) palikti nenagrinėtu, privalėjo nustatyti abejonės nekeliančią aplinkybę, kad Kauno apylinkės teismo Kauno rūmuose nagrinėjamoje civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) ir pareiškėjo 2025-01-23 prašyme (rašte) yra keliami tapatūs klausimai.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Kauno apylinkės teisme pagal pareiškėjo ieškinį atsakovams Savivaldybei, statytojui UAB „X“ ir projektuotojui Asmuo X nuo 2021 m. yra nagrinėjama civilinė byla Nr. (duomenys neskelbtini), kurioje pareiškėjas (civilinėje byloje – ieškovas) yra pareiškęs šiuos reikalavimus: 1) panaikinti (duomenys neskelbtini) Kauno rajono savivaldybės administracijos išduotą statybą leidžiantį dokumentą Nr. (duomenys neskelbtini), pripažįstant kaltais dėl jo išdavimo atsakovą UAB „X“, atsakovę Kauno rajono savivaldybės administraciją ir atsakovą Asmuo X; 2) panaikinti (duomenys neskelbtini) deklaraciją apie statybos užbaigimą/paskirties pakeitimą Nr. (duomenys neskelbtini), kurios pagrindu Nekilnojamojo turto registre registruoti buitinių nuotekų tinklai, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini); 3) panaikinti (duomenys neskelbtini) deklaraciją apie statybos užbaigimą/paskirties pakeitimą Nr. (duomenys neskelbtini), kurios pagrindu Nekilnojamojo turto registre registruoti vandentiekio tinklai, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), ir lietaus nuotekų tinklai, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini); 4) panaikinus (duomenys neskelbtini) Kauno rajono savivaldybės administracijos išduotą statybą leidžiantį dokumentą Nr. (duomenys neskelbtini) ir jo pagrindu išduotas deklaracijas apie statybos užbaigimą, išspręsti statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimo klausimą (išvestiniai reikalavimai): 4.1) įpareigoti UAB „X“ per 4 mėnesius nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos savo lėšomis (50 proc. lėšų), Kauno rajono savivaldybės administracijos lėšomis (30 proc. lėšų) ir Asmuo X lėšomis (20 proc. lėšų) pašalinti vandentiekio tinklus, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklus, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), buitinių nuotekų tinklus, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), sutvarkyti statybvietę ir atstatyti ieškovų ir trečiųjų asmenų žemės sklypo, adresu: (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), būklę į buvusią prieš neteisėtas statybas – užpilti augalinį gruntą ir užsėti žole; 4.2) per nustatytą 4 mėnesių terminą nepašalinus vandentiekio tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), buitinių nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), nesutvarkius statybvietės ir neatstačius žemės sklypo būklės į buvusią prieš neteisėtas statybas (neužpylus augalinio grunto ir neužsodinus žole), suteikti teisę Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos atlikti šiuos veiksmus, išieškant patirtas išlaidas iš atsakovių UAB „X“ (50 proc. išlaidų), Kauno rajono savivaldybės administracijos (30 proc. išlaidų) ir atsakovo Asmuo X (20 proc. išlaidų); 5) įpareigoti UAB „X“ per 4 mėnesius žemės sklype, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), esančiame (duomenys neskelbtini) pašalinti savavališkai suformuotą kelią ir atstatyti žemės sklypo būklę į buvusią prieš šio kelio suformavimą - išpilti augalinį gruntą ir užsėti žole. Kauno apylinkės teismas 2021-11-09 nutartimi civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) (dabartinis bylos Nr. (duomenys neskelbtini)), nutarė tenkinti ieškovo Asmuo X prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo: taikyti laikinąją apsaugos priemonę – įrašą viešajame registre dėl nuosavybės perleidimo draudimo atsakovei UAB „X“, nuosavybės teise priklausančių buitinių nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), vandentiekio tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančių (duomenys neskelbtini) teritorijoje.

Teisme nagrinėjamoje byloje teismo nutartimi buvo taikomos laikinosios apsaugos priemonės: įrašas viešajame registre dėl nuosavybės perleidimo draudimo atsakovei UAB „X“, nuosavybės teise priklausančių buitinių nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), vandentiekio tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), lietaus nuotekų tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančių (duomenys neskelbtini) teritorijoje.

Pareiškėjas kelia ginčą ir 2025-01-23 rašte atsakovei reikalavimą formuluoja dėl kito projekto, t. y. dėl projektinių pasiūlymų dėl vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų (duomenys neskelbtini) statybos projekto (iniciatorius yra UAB „X“, projekto organizatorius yra Savivaldybė, projekto užsakovas / statytojas – UAB „X“, projekto rengėjas – MB „X“) *viešinimo procedūrų galimų pažeidimų*.

Taigi, iš nurodytų aplinkybių, nėra jokio pagrindo nustatyti, kad pareiškėjo keliami klausimai ir nurodytoje civilinėje byloje nagrinėjamas ginčas yra tapatūs. Skundžiamame rašte taip pat nėra pagrįstas pareiškėjo keliamų klausimų ir nurodytoje civilinėje byloje nagrinėjamo ginčo ar su juo susijusių klausimų tapatumas.

Savivaldybė atsiliepime į pareiškėjo skundą pati nurodo, kad teismo nutartimi taikytos laikinosios apsaugos priemonės yra susijusios tik su draudimu UAB „X“ perleisti nuosavybės teises į inžinerinius tinklus, todėl projektinių pasiūlymų viešinimo procedūrų vykdymas nepažeidžia minėtų laikinųjų apsaugos priemonių.

Analizuodamas VAI 10 str. įtvirtintus individualaus administracinio sprendimo turiniais keliamus reikalavimus, LVAT nuolat akcentuoja iš šio straipsnio kylančius motyvuotumo ir aiškumo imperatyvus. Motyvavimo pareigos turinys LVAT praktikoje visų pirma siejamas su teisėtumo principo suponuojamų reikalavimų laikymusi. LVAT ne kartą yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Nagrinėjamu atveju Komisija sprendžia, kad Skundžiamo rašto trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatui suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galimai) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą.

Pareiškėjas, pateikdamas atsakovei prašymą (2025-01-23 raštą) išdėstė savo argumentus, motyvus ir konkretų reikalavimą, kuriuos taip pat išdėstė ir pateikdamas skundą Komisijai. Kaip jau ir minėta prieš tai, ir nurodyta pačios atsakovės priimtame Skundžiamame rašte, atsakovė pareiškėjo prašymą (rašta) paliko nenagrinėtu, t. y. netyrė jame nurodytų aplinkybių, todėl Skundžiamame sprendime į pareiškėjo prašyme (rašte) iškeltus argumentus neatsakė, dėl reikalavimo pagrįstumo nepasisakė, ginčo teisinis reglamentavimas neišdėstytas. Vadinasi, tokį sprendimą laikyti teisėtu ir atitinkančiu VAI reikalavimus nėra pagrindo. Dėl šių aplinkybių Skundžiamas raštas naikintinas ir Komisija nepasisako dėl kitų skundo argumentų ar motyvų, kadangi viešojo administravimo subjektas jų nėra išnagrinėjęs ir dėl jų sprendimo nepriėmė. Tokią susidariusią teisinę situaciją nėra pagrindo laikyti teisėta ir atitinkančia gero viešojo administravimo principus.

Komisija, vertindama viešojo administravimo subjekto priimto ginčijamo administracinio sprendimo teisėtumą, pirmiausia privalo nustatyti, ar jis atitinka VAI 3 str., 10 str. 4 d. įtvirtintus teisėtumo bei pagrįstumo kriterijus. LVAT ne kartą pabrėžė, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus, logiškas ir pakankamas, taip pat nesudarantis galimybių asmeniui, dėl kurio jis priimtas, dėl neaiškių išvadų elgtis dviprasmiškai. Tai tiesiogiai siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus.

Komisija, išnagrinėjusi bylą ir atsižvelgdama į visumą pirmiau nurodytų argumentų, padarė išvadą, jog Skundžiamas raštas priimtas nesilaikant tokiems sprendimams priimti taikytinos tvarkos, pažeidžiant imperatyvias teisės aktų nuostatas, o tokie pažeidimai yra esminiai, leidžia suabejoti priimto dokumento objektyvumu. Sprendime turi būti išsamiai nurodytos visos reikšmingos faktinės aplinkybės ir motyvai, argumentai ir teisinės nuostatos, kuriomis vadovautasi priimant sprendimą.

Taigi, nagrinėjamu atveju vertinant ginčo situacijos teisinį pagrindą, Komisija sprendžia, kad Savivaldybės Skundžiamame rašte nurodytas motyvas ir teisinis pagrindimas iš esmės yra nepagrįsti, todėl Skundžiamas raštas laikytinas priimtu nesilaikant tokiems sprendimams priimti taikytinos tvarkos, pažeidžiant imperatyvius teisės aktų nuostatų reikalavimus, o tokie pažeidimai yra esminiai. Atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Komisija neturi pagrindo Kauno rajono savivaldybės administracijos 2025-02-19 raštą Nr. (duomenys neskelbtini) pripažinti teisėtu, atitinkančiu VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, todėl pareiškėjo patikslintas skundas tenkintinas, Kauno rajono savivaldybės administracijos 2025-02-19 raštas Nr. (duomenys

neskelbtini) panaikintinas ir atsakovė įpareigotina pareiškėjo 2025-01-23 prašymą (rašta) išnagrinėti iš naujo bei priimti naują sprendimą, atitinkantį teisės aktų reikalavimus.

Proceso dalyviai procesiniuose dokumentuose ir posėdžio metu išdėstė daugiau argumentų, tačiau, Komisijos nuomone, jie nėra esminiai sprendžiant šią administracinę bylą ir niekaip nekeičia šiamo sprendime padarytos išvados, todėl jų Komisija nenagrinės. Šiame kontekste paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – ir EŽTT) ir LVAT ne kartą pažymėta, jog teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas Van de Hurk prieš Olandiją; 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas Helle prieš Suomiją; LVAT 2011 m. lapkričio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A261-3555/2011).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo Asmuo X patikslintą skundą tenkinti.

Panaikinti Kauno rajono savivaldybės administracijos 2025-02-19 raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl projektinių pasiūlymų viešinimo procedūrų“ ir įpareigoti atsakovę Kauno rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Asmuo X 2025-01-23 prašymą (rašta) bei priimti naują administracinį sprendimą, atitinkantį teisės aktų reikalavimus.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskūsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui.

Posėdžio pirmininkė

Daiva Bereikienė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Darius Saveikis